

Na Téarmaí Gramadaí

Achoimre Dheich bPointe (Okay so uair amháin beidh sé níos mó ná deich bpointe..ach ní tharlóidh sé arís!)

1. Séimhiú - Is é séimhiú 'h' a chuirtear tar éis an chéad litir i bhfocail nuair a bhíonn cúis má thosaíonn an focal le b, c, d, f, g, m, p, s, nó t.
2. Urú - Is é urú litir a chuirtear roimh an chéad litir i bhfocail nuair a bhíonn cúis. Seo é liosta na huruithe:

Litir	Urú	
b	mb	Cónaím i mBaile Átha Cliath,
c	gc	Bhí smál ar an gcóta.
d	nd	Dhún mé seacht ndoras.
f	bhf	Bhí seachtar ar an bhfoireann pheile.
g	ng	Shuigh sé ar an ngeata.
p	bp	Bhí ocht bpoll i mo chóta.
t	dt	Bhéic ár dtuismitheoirí orainn.
guta éigin	n-	D'itheamar ár n-arán.

3. Ainmfhocal - Léiríonn ainmfhocail duine, áit nó rud.
4. Inscne - As Gaeilge, bíonn ainmfhocail firinscneach nó baininscneach. Bíonn rialacha difriúla le haghaidh focail firinscneach agus baininscneach.
5. Aidiacht - Focail a dhéanann cur síos as ar ainmfhocail.
6. An Aidiacht Shealbhach - Aidiachtaí a chuireann úinéireacht in iúl. Seo iad na hAidiacht Shealbhach: mo, do, a, a, ár, bhur, a.
7. Briathar - Focail a chuireann gníomh in iúl.
8. An tAinm Briathartha - Nuair atá feidhm ainmfhocail agus briathair ag an bhfocal. Mar shampla: ag imirt, ag léamh.

9. Dobhriathar - Focail a dhéanann cur síos ar bhriathar.
10. Réamhfhocail Simplí - Focail a dhéanann cur síos ar suíomh an t-ainmfhocail.
11. Réamhfhocail Comhshuite - réamhfhocail le níos mó ná focal amháin...mar shampla...i rith, ar feadh, tar éis.
12. Forainm Pearsanta - Úsáidtear forainmneacha pearsanta in ionad ainmfhocail. Seo iad: mé, tú, sé/é, sí/í, muid/sinn, sibh, siad/iad.
13. Forainm Réamhfhoclach - Nuair a chuirtear forainm agus réamhfhocail. Tá sé deacair iad a mhíniú so seo é samplaí: ar + mé = orm nó leis + mé = liom.
14. Céimeanna Comparáide na hAidiachtaí - Úsáidtear na céimeanna comparáide chun comparáid a dhéanamh idir aidiachtaí agus an bhreischéim agus sárchéim a chruthú.